

§ 107/23 **Svar på revisionens granskning - Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda**

Diarienummer: RS-LED23-0458

Regionstyrelsens beslut

Yttrandet godkänns.

Proposition

Ordförande Christoffer Öqvist (M) ställer regionstyrelsens arbetsutskotts förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendet

Region Sörmlands revisorskollegium har gett revisionskontoret i uppdrag att genomföra en granskning av rutiner för arvoden och ersättningar för förtroendevalda. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer att arvoden och ersättningar utgår enligt regionens beslutade arvodesreglemente och med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen inte helt säkerställer att arvoden och ersättningar betalas ut med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att de löpande utbetalningarna sker i enlighet med arvodesreglementet. Den samlade bedömningen är dock att arvodesreglementets kontrollmoment inte efterlevs, vilket kan medföra risk för förtroende och ekonomisk skada.

Regionens revisorskollegium lämnar ett antal rekommendationer till regionstyrelsen för att säkerställa att arvoden och ersättningar utgår i enlighet med arvodesreglementets regler samt med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll. Regionstyrelsen tar till sig revisionens rekommendationer och presenterar i sitt yttrande förslag på åtgärder för att kvalitetssäkra processen för utbetalning av ersättningar och arvoden till förtroendevalda.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Regionstyrelsens arbetsutskott sammanträde den 2023-05-31 - Svar på revisionens granskning - Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda, RS-LED23-0458-5

Tjänsteutlåtande 2023-01-31

Svar på revisionens granskning – Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda RS-LED23-0458-3

År 2023 – Granskning över Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda, RS-LED23-0458-1

Beslutet expedieras till

Revisorskollegiet

Jörgen Bragner, tf. regiondirektör

Helena Söderquist, verksamhetsområdeschef Regionservice

Michel Koekkoek, lönechef

Vanessa Blanco, verksamhetschef Staben för demokrati och insyn

Irène Käck, administrativ koordinator

Akten

§ 73/23 Svar på revisionens granskning - Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Diarienummer: RS-LED23-0458

Regionstyrelsens arbetsutskotts förslag

Regionstyrelsens beslut

Yttrandet godkänns.

Regionstyrelsens arbetsutskotts beslut för egen del

Yttrandet ska kompletteras med information om att uppföljning av stickprovskontroller ska införas i internkontrollplanen.

Yrkande

Monica Johansson (S) yrkar att yttrandet ska kompletteras med information om att uppföljning av stickprovskontroller ska införas i internkontrollplanen.

Proposition

Ordförande Christoffer Öqvist (M) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ordförande Christoffer Öqvist (M) ställer Monica Johanssons (S) tilläggsyrkande under proposition och finner att det bifalls.

Ärendet

Region Sörmlands revisorskollegium har gett revisionskontoret i uppdrag att genomföra en granskning av rutiner för arvoden och ersättningar för förtroendevalda. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer att arvoden och ersättningar utgår enligt regionens beslutade arvodesreglemente och med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen inte helt säkerställer att arvoden och ersättningar betalas ut med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att de löpande utbetalningarna sker i enlighet med arvodesreglementet. Den samlade bedömningen är dock att arvodesreglementets kontrollmoment inte efterlevs, vilket kan medföra risk för förtroende och ekonomisk skada.

Regionens revisorskollegium lämnar ett antal rekommendationer till regionstyrelsen för att säkerställa att arvoden och ersättningar utgår i enlighet med arvodesreglementets regler samt med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll. Regionstyrelsen tar till sig revisionens rekommendationer och presenterar i sitt yttrande förslag på åtgärder för att kvalitetssäkra processen för utbetalning av ersättningar och arvoden till förtroendevalda.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2023-01-31

Svar på revisionens granskning – Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda RS-LED23-0458-3

År 2023 – Granskning över Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda, RS-LED23-0458-1

Beslutet expedieras till

Revisorskollegiet

Jörgen Bragner, tf. regiondirektör

Helena Söderquist, verksamhetsområdeschef Regionservice

Michel Koekkoek, lönechef

Vanessa Blanco, verksamhetschef Staben för demokrati och insyn

Irène Käck, administrativ koordinator

Akten

Handläggare

Vanessa Blanco

Datum

Dokumentnummer

RS-LED23-0458-2

Staben för demokrati och insyn

Ärendegång

Regionstyrelsens arbetsutskott

Regionstyrelsen

Svar på revisionens granskning - Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Förslag till beslut

Regionstyrelsens arbetsutskotts förslag till regionstyrelsens beslut

Yttrandet godkänns.

Ärendet

Region Sörmlands revisorskollegium har gett revisionskontoret i uppdrag att genomföra en granskning av rutiner för arvoden och ersättningar för förtroendevalda. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer att arvoden och ersättningar utgår enligt regionens beslutade arvodesreglemente och med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen inte helt säkerställer att arvoden och ersättningar betalas ut med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att de löpande utbetalningarna sker i enlighet med arvodesreglementet. Den samlade bedömningen är dock att arvodesreglementets kontrollmoment inte efterlevs, vilket kan medföra risk för förtroende och ekonomisk skada.

Regionens revisorskollegium lämnar ett antal rekommendationer till regionstyrelsen för att säkerställa att arvoden och ersättningar utgår i enlighet med arvodesreglementets regler samt med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll. Regionstyrelsen tar till sig revisionens rekommendationer och presenterar i sitt yttrande förslag på åtgärder för att kvalitetssäkra processen för utbetalning av ersättningar och arvoden till förtroendevalda.

Handläggare

Vanessa Blanco

Datum

Dokumentnummer

RS-LED23-0458-2

Staben för demokrati och insyn

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2023-01-31

Svar på revisionens granskning – Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda RS-LED23-0458-3

År 2023 – Granskning över Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda, RS-LED23-0458-1

Beslutet expedieras till

Revisorskollegiet

Jörgen Bragner, tf. regiondirektör

Helena Söderquist, verksamhetsområdeschef Regionservice

Michel Koekkoek, lönechef

Vanessa Blanco, verksamhetschef Staben för demokrati och insyn

Irène Käck, administrativ koordinator

Akten

Revisionen

Svar på revisionens granskning - Rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Region Sörmlands revisorskollegium har gett revisionskontoret i uppdrag att genomföra en granskning av rutiner för arvoden och ersättningar för förtroendevalda. Granskningens syfte har varit att bedöma om regionstyrelsen säkerställer att arvoden och ersättningar utgår enligt regionens beslutade arvodesreglemente och med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

Revisorskollegiet bedömer att regionstyrelsen inte helt säkerställt att arvoden och ersättningar betalas ut med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen visar att de löpande utbetalningarna sker i enlighet med arvodesreglementet, men att arvodesreglementets kontrollmoment inte efterlevs. Brister i kontrollmoment kan medföra risk för skada ur ett förtroendemässigt och ekonomiskt perspektiv.

Revisorskollegiet lämnar fem rekommendationer för att säkerställa att arvoden och ersättningar utgår enligt arvodesreglementet och med en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll. Nedan följer regionstyrelsens svar och förslag på åtgärder avseende revisorskollegiets rekommendationer.

1. Säkerställ att stickprovskontroller genomförs enligt kraven i arvodesreglementet.

Svar

Arvodesreglementet stadgar att förtroendevalda ska inlämna olika intyg för att styrka sin inkomst. Inlämnande av intyg inför utbetalning av förlorad arbetsinkomst fungerar på ett tillfredsställande sätt.

De förtroendevalda ska vid årets slut uppvisa att arbetsgivaren har verkställt löneavdrag samt förlorad semesterförmån. Förtroendevald som tar emot arbetslöshetsersättning ska uppvisa dokumentation för denna uteblivna inkomst. Regionen ska därefter genomföra stickprovskontroller under nästkommande maj månad och eventuella felaktiga utbetalningar ska korrigeras. Detta kan medföra att den förtroendevalde som fått en felaktig ersättning blir skyldig att

Revisionen

återbetala ersättningen, eller att Regionen ska komplettera ersättningen till den förtroendevalde.

Staben för demokrati och insyn skapar rättsliga förutsättningar för hantering av ersättningar till förtroendevalda. Staben ansvarar för förvaltningen av arvodesberedningens sammanträden, revideringar av arvodesreglementet och för kontakt med Regionens förtroendevalda i anslutning till politiska sammanträden.

Personalservice hanterar verkställande av ersättningar, vilket innefattar en tillämpning av arvodesreglementet så att de förtroendevalda får rätt ersättning. Personalservice betalar ut ersättningar och ser till att korrekt skatt dras. De berörda verksamheterna kommer att skapa ett arbetssätt så att intyg samlas in vid årets slut och stickprovskontroller genomförs nästkommande vår. Detta kräver att de förtroendevalda får information och uppmanas att inlämna sådana intyg. Som granskningsrapporten uppger, finns i Regionen över 150 förtroendevalda som får någon typ av ersättning under en mandatperiod. De berörda verksamheterna kommer att behöva frigöra resurser eller skapa utrymme för att arbeta med denna process som, trots att den stadgas av arvodesreglementet, inte har implementerats i Regionen. Utformning av denna process kan börja skissas under hösten 2023 i samband med att de berörda verksamheterna föreslås inleda en översyn av den interna rutinen för utbetalning av arvoden och ersättningar till förtroendevalda.

Staben för demokrati och insyn kommer att framföra önskemålet att stickprovskontroller avseende arvoden och ersättningar till förtroendevalda införs i planen för internkontroll år 2024; detta som en ytterligare åtgärd som stärker efterlevnad av Regionens styrande dokument.

2. Säkerställ att det finns verksamhetsspecifika rutiner för samtliga delar av hanteringen och att den gemensamma rutinen från 2014 uppdateras.

Svar

Regionstyrelsen avser att se över den interna hanteringen av ersättningar till förtroendevalda. En sådan översyn ska resultera i framtagande av ett aktualiserat tillämpningsdokument för arvodesreglementet, det vill säga, en ny rutin som beskriver hur de

Revisionen

berörda verksamheterna ska samverkan med varandra samt en beskrivning av de berörda yrkesrollerna.

Som revisorskollegiet har framfört, finns idag enbart en rutin från år 2014. Denna rutin avspeglar inte längre den interna processen och de yrkesroller som är involverade i hantering av utbetalning av arvode till förtroendevalda. Rutinen finns inte heller integrerad i Regionens styrmodell, vilket försvårar en korrekt förankring i organisationen.

Arbetet med att se över den interna rutinen kan påbörjas tidigast under hösten 2023. I arbetsgruppen ska Staben för demokrati och insyn, Personalservice samt controller för förtroendemannabudgeten vid ekonomistaben ingå.

Den nya rutinen kommer att ta hänsyn till den aktuella granskningsrapporten och beskriva de områden som idag bedöms som otydliga, till exempel vilken funktion som ska ansvara för att genomföra efterhandskontroller samt hur dessa kontroller ska gå till.

3. Säkerställ att det tydliggörs i rutin från vilket datum utbetalning av arvoden och ersättningar ska avslutas/påbörjas vid avsägelse/tillträde av förtroendevalda.

Svar

Regionstyrelsen delar revisionens uppfattning om att det råder oklarheter kring när exakt en förtroendevald lämnar sitt politiska uppdrag samt när efterträdaren träder in. Brytpunkten skulle kunna fastställas till regionfullmäktiges, alternativ regionstyrelsens, sammanträde när beslut fattas, eller till tidpunkten för protokollets justering.

Revisionens granskning återger att Regionens praxis är att utgå från det aktuella sammanträdesdatumet och därmed bör denna förankrade hantering dokumenteras. Även protokollföring för beslutet i regionfullmäktige och regionstyrelsen kan bli tydligare, till exempel genom att ange det exakta datumet när en politiker entledigas från eller tillträder sitt uppdrag.

4. Komplettera beslutad kodplan så att den överensstämmer med hur det tillämpas i det löpande arbetet.

Revisionen

Svar

Kodplanen är sedan den 1 januari 2023 aktualiserad till Regionens politiska styre för mandatperioden 2023–2026. Revisionskontoret valde att genomföra den aktuella granskningen under perioden november 2022 till januari 2023. Denna period var väldigt arbetsintensiv för både ekonomistaben samt för Staben för demokrati och insyn med anledningen av valet och den följande anpassningen av den politiska organisationen till de nya maktkonstellationerna i regionfullmäktige. Av den anledningen kunde inte Regionen, vid perioden för den aktuella granskningen, uppvisa en aktualiserad kodplan för revisorskollegiet; saken är nu åtgärdad.

Granskningsrapporten beskriver följande situation: Politiker attesterar kostnader relaterade till förtroendemannabudgeten. Hantering av förtroendemannabudgeten är huvudsakligen papperscentrerat och manuellt, eftersom politiker inte arbetar i Regionens verksamhetssystem för ekonomi (Proceedo) och personal (Heroma). Samtliga kostnader i förtroendemannabudgeten skapar så kallade ”signeringslistor” i Heroma. Eftersom ansvariga politiker inte kan signera listor i Heroma (då de inte arbetar i systemet), genomförs den här arbetsuppgiften av verksamhetschefen för Staben för demokrati och insyn. Denna hantering, huvudsakligen verksamhetschefens signering i Heroma, är vedertagen praxis i Regionen men det saknas dokumentation som styrker detta. Denna hantering behöver beskrivas i den nya rutinen samt i ekonomistabens styrande dokument för att skapa rättssäkerhet för de inblandade samt tydlighet i arbetsprocessen. Ytterligare en möjlig lösning är att vissa förtroendevalda börjar arbeta i Regionens verksamhetssystem för attest vad gäller kostnader relaterade till förtroendemannabudgeten.

5. Säkerställ att de förtroendevalda har kännedom om arvodesreglementet och innehållet (till exempel kännedom om krav på att inkomma med intyg i efterhand).

Svar

De berörda verksamheterna (Staben för demokrati och insyn samt Personalservice) avser att ta fram informationsmaterial riktat till förtroendevalda för att sprida kunskap om arvodering och uppmärksamma de förtroendevaldas skyldigheter enligt arvodesreglementet, till exempel att inlämna årliga inkomstintyg.

Revisionen

Insatser riktade till förtroendevalda måste föregås av den nämnda översynen av den interna rutinen, som kommer att påbörjas under hösten 2023. De berörda verksamheterna måste först kartlägga och effektivisera den interna processen för hantering av arvoden, och därefter ringa in vilken information som ska delges de förtroendevalda, vid vilka tidpunkter och på vilken informationskanal.

Christoffer Öqvist (M)
Regionstyrelsens ordförande

Jörgen Bragner
Tf. regiondirektör